

Debašu lietas uzbūve

- ✓ Katrs runātājs savu runu uzsāk ar sasveicināšanos un **debašu rezolūciju**. Ja, piemēram, debašu rezolūcija ir „*Debesis ir/ nav zilas*”, tad apstiprinošās komandas runātāji savu runu uzsāk ar rezolūciju „*Debesis ir zilas*”, bet noliedzošās komandas runātāji - „*Debesis nav zilas*”
- ✓ Apstiprinošās komandas pirmais runātājs pēc rezolūcijas nosaukšanas definē arī tajā iekļautos vārdus, terminus un jēdzienus, lai precīzi noteiktu, par ko notiks diskusija. Vēlams definēt svarīgākos jēdzienus vai vārdu grupas, piemēram, „valsts atbalsts”, nevis atsevišķus vārdus „valsts” un „atbalsts”, jo tie var neatspoguļot runātā būtību. **Nav nepieciešamības** definēt vārdus „*ir/ nav*”, „*Latvija*”, „*kā/ nekā*”, „*uz*”, **vietniekvārdus utml.** Noliedzošās komandas 1. runātājs piekrīt izvirzītajām definīcijām, to norādot savas runas sākumā, vai arī izvirza savas, **atšķirīgas** definīcijas noteiktiem terminiem vai jēdzieniem.
- ✓ Pirms argumentu nosaukšanas un izklāstīšanas var būt **neliels** vispārējs ievads par tēmu, tās galvenajiem jēdzieniem.
- ✓ Runas turpinājumā 1. runātājs nosauc 1. argumentu, to arī norādot: „**Mūsu komandas pirmais arguments ir...**”, kam seko argumenta izklāsts un pamatojums ar liecībām un saviem secinājumiem par liecībās minēto, kā arī pamatojumu, kāpēc minētais pierāda aizstāvēto rezolūciju. Līdzīgi nosauc arī 2. un 3. (ja tāds ir) argumentu. Nav pieļaujams argumenta iztirzājums **pirms** argumenta nosaukšanas! **Komandas 2. un 3. runātājs jaunus argumentus neizvirza**, bet papildina 1. runātāja nosauktos atbilstoši debašu kārtībai.
- ✓ Katrai debašu komandai jābūt **vismaz vienam argumentam**. **Apstiprinošajai komandai drīkst būt ne vairāk kā 3 argumenti; noliedzošajai komandai – ne vairāk kā 2 argumenti.**
- ✓ Ja 1. runātājs nav paspējis nosaukt kādu no komandas argumentiem, 2. un 3. runātājs šo argumentu vairs **nedrīkst** pieminēt, turpmāk to debatē nevērtēs arī gadījumā, ja par to tiks runāts.
- ✓ Runas nobeigumā vēlams vēlreiz atkārtot rezolūciju: „**Mēs vēl joprojām esam stingri pārliecināti, ka ...**”
- ✓ Apstiprinošajai komandai lielāka uzmanība jāpievērš savas lietas pastiprināšanai un atbalstīšanai, bet noliedzošajai komandai – oponentu lietas atspēkošanai. Taču nedrīkst aizmirst arī par oponentu vai savu lietu!
- ✓ Maksimāli jācenšas izmantot informāciju, kas iegūta jautājumā/ atbilžu daļā. Ja runātājs, kas atbild, saka, ka dati vai liecība „**sekos lietā**”, tai **IR jāparādās nākamā runātāja runā**, jo **tiesnesis labi pamana**, ja informācija **nav** parādījusies!